

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenként egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

Báró Bánffy Dezső a horvát kérdéstről.

A fenti címen vagy 28 oldalra terjedő röpirat jelent meg intervue alakjában a „Pesti Hirlap” 1907 május 15-iki számából való külön nyomtatványként, nyilván azon célzattal, hogy Bánffy Dezső bárónak az újabb nagyon akút alakban felvetődött horvát kérdésre vonatkozó nézeteit szélesebb körben ismeretessé tegye.

A röpirat lényegesen különbözik az utóbbi évek hasonló formájú publicistikai termékeitől. Hogy további időkre vissza ne menjünk, az utóbbi három esztendőben megjelent politikai röpiratok egyike sem tagadhatja le magáról a pártszínezetet s a mondvaesináltság bontó vonásait. Egészen másképen áll a dolog a most szóbanforgóval. Bánffy Dezső a nyilvánosság egy organumának sürgetésére mond el valamit a sokból, amit tud és gondol, diszkrétül, háboruságkeltésnek szándéka nélkül, se a maga, se másnak érdekében, kizárólag csak azért, hogy a felvetett kérdést tiszta világításba helyezze minden néven nevezendő mellékes célok kizárásával. És valljuk meg őszintén, erre manapság nagy szüksége van a magyar közvéleménynek, hangsúlyoz-

zuk, hogy manapság, mikor igazában véve csak egy országgyűlési párt van s mégis minden felvetődő kérdés pártkérdésnek látszik.

Azt sem szabad szem elől tévesztelnünk, hogy a magyar közvélemény a horvát kérdésben még mindig tájékozatlan, a szent István koronája s a horvát-szlavon királyság közt fennforgó közjogi kapcsolat rendszerint csak addig képezte valamelyes érdeklődés tárgyát, míg holmi Zágrábban vagy egyebütt előforduló zászlósértés ügye hamvába nem halt. Igaz, hogy ilyen alkalmakkor a hírlapok előszedték idézték a megfelelő törvényeket, a közfelfogás azonban sohasem emelkedett a közjogi tények elvi magaslataira s Bánffy Dezső bárónak ebben a kérdésben a törvények világos rendelkezéseire alapított világos és tiszta elvi felfogása csak kívánatos, hogy mennél szélesebb rétegekben ismeretessé váljék. A honatyák közül talán a legkevésbé tájékozottak lesznek hajtandók azt mondani: „hisz tudja azt mindenki”, ez azonban előbbi állításunk igazságát meg nem ingathatja, mert igenis a tények elvi oldalának ismerete a nemzet nagy rétegeiben vagy egészen hiányzik, vagy legalább is nagyon zavaros, ami az eszmék tisztázódását égetően szükségessé teszi.

Bánffy Dezsőnek minden mondatából kitűnik, hogy sokkal többet tudna mondani, mint amennyit tényleg elmond, de ami lényeges, azt mégsem hallgatja el.

Feltétlen s kétségbevonhatatlan igazságokként szögezhetők le e tekintetben a következők: A magyar szent korona országain belül van horvát-szlavonország és annak autonómiája, de nincs Horvátország a magyar szent koronával s annak jelvényeivel s a külfölddel szemben s hogy ebből kifolyólag, akárhányszor is ismétlődjenek a drávántuli zászlósértések, sohasem lehet szó elégtétel követeléséről, hanem csakis megtorlásról.

Óvatosan, de azért határozottan beszél a legújabb horvát kérdéstről s a vele kapcsolatos tárgyalásokról, mely utóbbiak felvételét az előbbi elvek szempontjából elhibázott dolognak tartja, melynek nagyon kényes következményei lehetnek.

Jóleső érzéssel olvassa az ember az éleseszü politikusnak azt a nyilatkozatát is, hogy nem akarja a kormányt egy e kérdésben felvetendő interpelláció által abba a helyzetbe hozni, hogy álláspontját a Haz előtt kifejtve, esetleg oly nyilatkozatot tegyen, mely a mai horvát álláspontnak csak némileg is kedvezne, mert azt akkor kénytelen is volna beállítani, míg így, a már, sajnos, megke-

T Á R C A.

ANYÁGSKÁM HÁZA.

*Nem vágyódtam soha büszke palotákba.
Fény, ragyogás, pompa nem vakít el engem,
Mézes, mázos szóktól, bódító illattól
Nem szédült el soha a szívem s a lelkem.
Hideg fény ez nagyon, szó és illat hamis,
Melytől nem melegszik föl szív és lélek,
Minden gazdagságnál, minden palotánál
Többet ér egy meleg, kis családi fészek.*

*Van egy kedves város ott a Bodrog partján
S van abban egy hajlék, azt is alig látni,
Elvonulva, távol a világ zajától — —
Elrejtik az udvar bólingató fáit.
Ott is van ragyogás, — csak hogy ott minden fény
Szeretettől reszket, mert a szívből árad,
Az a kicsiny hajlék az anyácskám háza — — —
Áldja meg az Isten, azt a kicsiny házat!*
Millig Gyula.

A fogadás eredménye.

Irta: Pataky István.
(Folytatás.)

Három hét mult már el a Bogdáni és Ajaki fogadása után, de sem Bogdáni, sem Ajaki nem tudták felmutatni a Pusztai Fercse fejét. Sőt mintha tudomást szerzett volna a rabló e két urfi fogadásáról, annál veszettebben üzte rablásait, sőt midőn egy este hazatért, Bogdáni leégve találta összes épületeit. Sőt ezen tűz alkalmával ember áldozat is volt. A Bogdáni juhásznak szép 16 éves leánya fent volt a kastélyban, s midőn a rablók zajára a kerti ablakon menekülni akart, lezuhant oly szerencsétlenül, hogy szörnyet halt.

A leégett falra korommal fel volt karcolva: itt járt Pusztai Fercse!

Bogdáni szép temetést rendezett a juhász leányának, kikísérte az egész falu a közkedvelt leányt.

Ott a sírnál ismét esküvést tett Bogdáni, hogy Pusztai Fercsét eltörli a világ színéről.

A leánynak a szeretője, egy mocsári halász, ott zokogott a behantolt síron, s mintha hallotta volna Bogdáni fogadását, ő is utána mondta: Megállj Pusztai Fercse!

Bogdáni kémei sok gyanus egyént ne-

veztek meg, sok szál került a Bogdáni kezébe, a melyek mind elvezettek Mada községébe, de ott aztán vége volt mindennek.

Elbusulva ballagott ki a rétre a temetés után pár napra Bogdáni, vállán fegyvere, de a nélkül, hogy lesre gondolt volna. Gondolkodás nélkül vágott a rétnék. Ismerte annak minden utját. Ugy el tudott igazodni a veszélyes helyeken, mintha egész életében a mocsár titkait tanulmányozta volna.

Bizton haladt a zombékok között, pedig egy félrelépés aláértaná a zöld szőnyegár alá. Susogva hajolnak félre a megnőtt nádak, néha kalapján koppan a nádvirág, léptenyomon felreppennek utjában a vízi szárnyasok. Bogdáni nem törődik velök, csak halad előre, mintha elakarná magát veszteni a rengetegben. Hisz ez csakugyan legalkalmasabb módja a nyomtalan eltűnésnek. Soha, soha nem találja meg senki.

Vijjogva száll felette a halászmadar, mintha inteni akarná. Merészen repül a gázoló vadásznak, s fülsiketítően sikoltozva megáll felette. Csillogó fehér hasa olyan jó cél, de a vándor vadász fel sem tekint, csak halad tovább, maga sem tudja meddig, maga sem tudja hova.

Úzi, hajtja valami előre. Maga sem tudja mi, a szerencse talán, vagy a balsors.

Üzletem teljesen átalakítottam és megnagyobbítottam dusan felszereltem a legdivatosabb újdonságokkal. Kérve a n. é. közönséget azok megtekintésére.
Telefonszám 114. ————— Telefonszám 114.

Teljes tisztelettel: **EISLER KÁROLY**
cipő és divatáru kereskedő NYIREGYHÁZÁN.

dett tárgyalások kellő energia és belátás latbavetésével az egyedül helyes magyar álláspont diadalára vezethetnek. Egyszóval, akadémikusoknak, mellékes állatoknak nyoma sincs a kis röpiratban, annál világosabban szól azonban belőle az a becsületes magyar érzés, cicomátlan, de annál világosabb magyar észjárás, mely annak idején a Fejérváry Gézához intézett nyílt levelet sugallta.

A jövőben követendő politika a röpirat szelleme szerint a következőkben volna körvonalazható: szigorúan kell ragaszkodnunk a magyar szent korona országainak mai közjogi egységéhez s a társországoknak törvényileg biztosított autonómiáját az eddigi határon kívül kiszélesíteni oly hiba volna, mely életveszélyesen támadná meg a kiépítendő magyar nemzeti államnak ma meglévő fundamentumait, mely elvnek legkövetkezetesebb keresztülvitele sem zárja ki azonban, hogy a népjólét minden irányu előmozdításában a kapcsolódó részek ne részesüljenek ugyanabban az elbánásban, mint magának a szoros értelemben vett Magyarországnak lakossága.

Csekély terjedelme mellett is nem egy értékes reminiscenciára akadunk e füzetkékben. Az ember szinte azt szeretné mondani az interjúoló újságiróval: Kegyelmes uram, ne csak ennyit mondjon, hanem írja meg, mémoires alakjában, ami mindenesetre nagyon terjedelmes és értékes lenne, mindazt, amit hosszú és változatos politikai pályáján tapasztalt, tett és gondolt. Azonban ezzel az óhaj-tással nem állhatunk elő, nem is akarunk előállni, mert mémoires-írásba csak akkor fog az ember, mikor pályáját befejezettnek érzi.

Aki tehát kíváncsi arra, hogy mi minden lehetne egy ilyen című könyvben — „Báró Bánffy Dezső Emlékiratai”, annak csak hadd furja a kíváncsiság az oldalát, még pedig nagyon, nagyon soká!

P—.

Védekezzünk homoki szőlőink új veszélyei ellen!

Irta: Malonyay Gyula.

Szőlőinket két új veszély fenyegeti, az egyik a napszámberék indokolatlan és rohamos emelkedése, a másik a kivándorlás; mindkét veszély pedig a szocialisták áramlat elfajulásának káros következménye.

Hogy éppen a földmívelést egész vonalon, a szocialisták törekvései tülhajtásai fenyegetik, ez nem meglepő, fokozatosan fejlődött Owen és Reybead óta az új áram; sajnos azonban később, a mint a szocialis kérdés elhagyta rendes medrét és megszünt az emberiség együttélés érdekeinek gyűjtő fogalma lenni, s az áram hadat izent a magán tulajdon, és a munkabér fennálló rendszerének, azon pillanattól a szocialis törekvés az emberiség érdekeinek nem hasznára, de kárára vált, s megszünt mint a társadalmi tudományok ideálja; s ezen körülménynek tulajdonítandó, hogy a szocializmust a tülnyomó közfelfogás a fennálló társadalmi rend, különösen nálunk a közgazdasági viszonyok felforgatójának, ellenségének tekinti.

Hogy a szocializmus mint a társadalmi rend jövő rendszere ellenállhatatlan elemi erővel tör előre, ezzel tisztában lehetünk, ezt tehát utjában megállítani nincs módunkban; de ne is igyekezzünk megállítani, mert ezzel csak a szocializmus forradalmi tüzeit élesztjük; tartssunk a békés irányu szocializmussal, alkudjunk meg a kifejlett viszonyokkal, ahol módunkban áll adjuk meg a felcsigázott munkabérek; ámde a megalkuvásban óvatosság legyünk, hogy az általunk nyújtandó szolgálmány álljon értékarányban az ellenszolgálmánynyal, mert különben veszélyeztetjük a munkaadó tőkét s oda jutunk, hogy a munkások a munkaadóval s nem ez rendelkezik a munkaerővel, a mi éppen tetőpontra vinné a veszedelmet, a tőke a vagyon válságát.

Ha meglehet, alkudjunk meg a követelésekkel, csak hogy ezzel a baj még sem lett orvosolva; mert mit ér ez nekünk, ha mily bért is kínálnak, ha nincs kéz mely a mi kezünkben azt elfogadhasa? hiszen nincs munkásunk! A közgazdaságnak mint jeleztem másik modern ellensége a kivándorlás, mely abban különbözik a népvándorlástól, hogy míg az utóbbi hazát keresett, a kivándorló hasznavehető hazáját legtöbbnyire képzelt előnyökért hagyja el, itthon hagyva a munkatehetetleneket, dologkerülőket, kik — dacára, hogy hasznavehetlenek — előállnak aránytalan tülkövetelésekkel; követelik szőlőinkben a magas napszámot, melyet nincs miből ráfizetni, mert csemege szőlőnk, borunk

árban nem emelkedik de alá száll; ily viszonyok között, ha nem segítünk magunkon, féltő, hogy szőlő mívelésünk csődöt mond.

A kivándorlás az egyének egy elvitáztatlan joga, ezt az államhatalom csak erőszakkal akadályozhatná, de úgy sem szüntethetné meg; az államhatalom nem is nyúl erőszakhoz, igyekszik azonban azt észélyességgel szabályozni; a szabályozás is azonban még csak megoldandó problema; a tilalom kijátszható, a telepítés sok nehézséggel jár és nagy részben a jövő zenéje, a munkás közvetítés pedig a kormány gondoskodásának oly neme, mely nem vezet a kívánt célhoz, mert vagy tuldrága, vagy elcsenévészett, a célba vett munkához nem értő, a tervezett munkáscsoport, vagy pedig a közvetítő vállalkozók, de sajnos gyakran éppen a munkaadó lelkiismeretlensége népszerűsíti a kormány jóakaratu törekvését.

A kivándorlás által előállott munkásihiányon az előadott módokon tehát csak hiányos, de legtöbbször elégtelen a segítség, s ez a körülmény kényszerítsen minket arra, hogy keressünk magunknak más irányból segítséget; legyünk azonban ebben is óvatosság, ne nyuljunk addig más eszközökhöz, a míg teljesen nem szűnt meg a kilátás kézi munkához jutni, vagyis: csak azt a kenyeret és akkor adjuk másnak, ha és a mikor azt az eddigi munkások eldobta magától szertelen követelésével vagy kivándorlással; de akkor aztán ne habozzunk annak adni ezt a kenyeret, ki ezért tud segíteni rajtunk és ne habozzunk nyulni a kínálózó módhoz, hogy ezzel védelmezzük a magunk kenyerét.

A szőlőművelés a földmívelési ágak között ma már ott áll, a hol a legintenzívebb kerti gazdálkodás; hogy ez idáig fejlődött, ennek oka a sok szőlőbetegség elleni védekezés és az óriási befektetést s gondosságot követelnek ha eredményt akarunk; ha ehhez járul a napszámber elviselhetlen emelkedése, a napszám hiány, kikerülhetlen a tönkretetés. A gazdálkodás gondossággal jár, az egyes művelési ágak a legnagyobb pontosságot kívánják, mindezt rossz vagy lelkiismeretlen kéz nem végezheti, de azzal időn túl nem is késztünk veszély nélkül; igyekeznünk kell tehát mielőbb a szőlőmunkáló gépekkel megismerkedni, s azokat megszerezni, hogy megmenthessük szép fejlődésnek indult homoki szőlőinket.

(Folyt. köv.)

Színház.

A mult hét csütörtökjén búcsuzott el a szintársulat egy sebtében, nem tulságos ambícióval előadott operette-tel és az igazgatónak kissé hideg hírlapi nyilatkozatával, — aztán

Egyszerre beszédet hallott. A réten végig húzódnak csónak közeledett. Bogdáni megállt, mert nem akarta magát észrevétni. A csónak Bogdáni közelében megállott.

— Estére ott légy! — szólt a csónakosok közül egy. Nemsokára hallatszott, hogy valaki kiszáll a csónakból, a bentülők pedig tovahajítják azt. A kitett egyén épen arra ment, ahol Bogdáni állott mozdulatlanul. Hajlottak a nádk és csakhamar ott állt Bogdáni előtt az elhalt juhászleány szeretője, a halász, Csikász Jancsi.

Amint Bogdáni elé lépett a halász, annyira megrettent, hogy majdnem hanyat esett, aztán megszólalt:

— Épen a tekintetes urhoz indultam.

— Legalább nem kell tovább menned — felelt hidegen Bogdáni.

— De mégis a tekintetes ur menni fog.

— Az lehet, mert utnak indultam.

— De vissza, arra, a merre én mondom.

— Bajosan lesz abból valami.

— De igen, én Pusztá Fercsét akarom a tekintetes ur kezébe adni.

— Te, ha az igaz, neked adom a karászi tanyámat.

— Köszönöm tekintetes úr, de nem vagyok rá érdemes, mert én a Pusztá Fercse bandájába szegődtem ma egy hete. De meg is bántam tegnapielőtt, mert bár nem akarva, megölték az én szeretőmet, a juhászleányt. Ezért halált esküdtem a Pusztá Fercsére. Nekem csak az ő halála kell. Ma este támadás lesz Ettenberger Sámuel bérlőnél, aki 40.000 frtot hozott haza buzáért. A társakat elriasztom én, a tekintetes ur bánjon el Pusztá Fercsével, mert ő szokott az ilyen helyre a szobába bemenni, a többiek csak kívül maradnak. Megbir talán vele a tekintetes ur?

— Egy emberrel? Jerünk!

S a mint hatalmas természetet kiegyenesítette, bátran lehetett mondani, hogy ha vasgyuró is az a Pusztá Fercse, de nem jó lesz ezen kezek közé kerülnie.

Nem irom le a támadás esélyeit, hogyan kerítették be a kastélyt a rablók, miként tettek fegyvertelenné minden cselédet, s miként törtek be a szobába, ahol a gazdag bérlő

lakott, mert hát nem szeretem az izgató történeteket.

A híres bérlő szobájában volt Bogdáni Károly is.

A rablók is elérkeztek a rendes időben.

A bérlő szobája bezárva volt, azt egyszerűen betörték. Álarcos rabló lépett be egy lámpával kezében.

— Maradjatok kint! — szólt az álarcos, s a lámpát letette az asztalra.

Ettenberger minden fedezete mellett is halálra volt rémulve s mint egy ájult feküdt az ágyon.

Midőn feléje lépett az álarcos, az ágy mellől felemelkedett a Bogdáni hatalmas alakja s mielőtt a rabló magához térhetett volna, lerántá álarcát.

— Nézzünk szembe egymással — dörgé.

Amint hallatszott a Bogdáni dörgő hangja, kívül elordította magát a halász: zsandárok, zsandárok!

S elrohant az egész sereg, csak maga a vezér maradt ott.

Annak pedig eltűnt minden bátorsága.

Telefon sz. 129.

Ruhadiszek és napernyők

Telefon sz. 129.

a legnagyobb választékban kaphatók

Kohn Ignácz divat- és rövidáru üzletében Nyiregyházán.

a drámai erők itt maradtak még 6 esti előadásra. Így jöttünk pénteken egy angol vigjátékhoz, a *Charles néni*-hez, melynek egyszerű, naiv humora főleg a három főszereplő *Ternyey, Bérczy* és *Szakács* kezében hatott elementáris erővel. Hát a mit e három úr nyújtott, az több volt, mint kedvesség. Ugy tetszett, mintha három fiatal — szalmaözvegy sietne kiélvezni az első vidám estét. Elment az operette (*a nő, a nő, a nő...*), ők maguk maradtak. Csupa ötlet, pezsgő jókedv, vidámság, — mely aztán átterjedt a színtérre, honnan rég hangzott el annyi taps és kacaj, mint ez este. Nagyon jó volt *Árkosy, Arday, Szabó, Taliánné*, szóval mind-mind, az inaszerepet sem véve ki, kitűnő ensemble-t nyújtottak. Sajnos, nagyon kis közönség élvezte az előadást.

Szombaton spanyol darabot, a *Folt, mely tisztit* címűt hallgattuk, bizony kevesen. Pedig *Csáder Irén* ismét művészi alakításai legszebbikét mutatta be. Szívig ható alt rezgő hangja, elegáns megjelenése, átértett játéka a közömbösöket is meghatni volt képes. *Szakács* újra kedvvel játszott és ilyenkor nem lehet eléggé bámulni, mire képes. Nyugodt modorával, szem és arczjátékával alakításainak ismét egyik legjobbját, művészi magaslalon állót, szolgáltatta. *Ternyey, Tallian, Szabó, Arday* mind hozzájárultak az est kiváló sikeréhez.

Vasárnap délután, ezuttal elég nagy közönség előtt, a *Charles néni* ment újra; — este pedig egy francia vigjáték *Arthur kalandjai* nevetették meg a gyér hallgatóságot. *Ternyey — Bérczy — Szakács — Árkosy — Taliánné — Szabó Irma* kedvesen játszottak. Azonban *Árkosy* szerencsétlen lelkiállapotában oly szójátékokra és viselkedésre ragadtatta el magát, mely mélyen sértő a nyiregyházi publikumra és a mely — rendőri beavatkozásra is alkalmas lett volna. Sajnáljuk *Árkosit*, ki hosszú évek alatt annyi kellemes órát szerzett közönségének, — hogy ily helyzetbe jutott; de azt, aki ezt felelősség nélkül, lelkiismeretlenül, nem gondolva az esetleg súlyos, existenciális következményekre, könnyelműen előidézte: nem lehet eléggé elítélni.

Hétfőn este a régi jó és szellemes *Váljunk el* került előadásra *Csáder*-rel és *Szakács*-sal a főszerepekben. *Csáder* most is, mint mindig, nagyon elegánsul, nagyon szépen játszott, *Szakács* pedig — csodálatos — most ismét egyikét nyújtotta azon alakításainak, melylyel a legfinomultabb izlést is kielégíthette. Mintha az utolsó hetekben fogta volna el a nemes, a művészi ambíció. Egyik előadása jobb a másikonál. Nagyon jó volt *Talián* Adhemar szerepében.

Kedden este *Csáder* és *Szakács* remekeltek újból az *Othón* sentimentalitásaiban. *Csáder* újabb és újabb diadalokhoz jutott.

Bogdáni nem vesztette el akkor sem hidegvérét.

— Most tehát ketten vagyunk. Összejöttünk Ajaki Viktor uram. Ki a legény a csárdában?

Mert az üldözött rabló nem volt más, mint a közkedvelt gazdag gavallér: Ajaki Viktor.

Félredobta pisztolyait s alig mozgó szájjal rebegett: kegyelem!

Bogdáni ekkor a zsidóra nézett. Látta, hogy az eszméletlenül van. Odalépett Ajakihoz.

— El nem bocsájthatlak, mert egy ember tudja, hogy szemben leszünk egymással, és az ember, ki téged elárult, tudja azt is, hogy boszut esküdtem ellened.

De mert szüleid tiszteletre méltó egyének, négy percig a szomszédok szobájában egyedül hagylak fegyverekkel.

S megfogva átvezette a másik szobába, utána lökte fegyvereit, s maga az ajtó elé állt.

Nem telt el egy perc sem, midőn a szobából két lövés hangzott, s midőn a Bogdáni szavára elősiető szomszédok odagyültek, az ajtó előtt egy holt férfit találtak, kinek arca felismerhetlenül össze volt roncsolva.

Mellette volt az álarc és arról tudták, hogy Paszta Fercse többé nem ijesztgeti a környéket.

A kállói kaszinóban történt fogadás pedig eldöntetlen maradt, mert Ajaki Viktor nyomtalanul eltűnt. Bogdáni ezt a történetet akkor beszélte el, midőn az Ajaki családból mag sem maradt többé. (Vége.)

Feltűnést keltettek elegáns öltözékei. *Szakács, Árkosi* is szépen játszottak.

Szerdán *Cabaret* előadás, melynek ki-magasló része *Csáder* szaválata.

És most már igazán bezárultak a színház kapui, — le is szűrhetjük tapasztalatainkat. Mindenekelőtt *Zilahy* láthatja be, hogy jó társulattal, jó műsorral Nyiregyházán telt házak előtt léphet fel — napról-napra. Beláthatja, hogy érdemes a közönség igényeit figyelemre méltatni. Láthatja azt is, hogy ez a közönség kényes izlésű, nehezen melegedő, — de a jó mellett kitartó. Viszont nekünk nincsenek nagyobb kifogásaink — A társulat *nagujában* kiváló erővel rendelkezik. *Csáder, Hahnel, Arday, Szabó Irma* sőt *Taliánné* is a drámai szakban elsoranguak, — *Békés, Bérczy, Ternyey, Talián, Árkosy* kitűnők. *Szakács* pedig ha fel van keltve ambíciója, a vidék legjobb színészei között foglalhat helyet. *Zilahy* az igazgató elismert művész, különösen jellegzetes alakításoknál. — Az operette is jól van szervezve. *Zilahyné* nak gyönyörű hangja és nagy énekművész, *Lónyay Piroskának* utólérhetetlen temperamento, *Zsigmondy Annának* kedves hangja és bájos megjelenése, *Vida Ilona* csengő hangja a női szerepkört tökéletessé teszik. Ellenben *Ternyey* és *Bérczy* csak jól játszanak, de nem jól énekelnek. Viszont *Boda* és *Bay* kitűnő hanggal bírnak, de játékaik kevésbé kielégítő. *Árkosy* sajnos, sokat veszített hangjából. — Csak *Ligeti* és *Polgár* felelnek meg a férfi szereplők között legjobban a kelléknek. Legkevésbé felel meg az igényeknek a női táncos, — kevés is és nem elég ügyes. Természetesen a Perczel nővérek más beszámítás alá esnek. Ha tehát itt hajlandó némi áldozatra *Zilahy*, akkor állandó sikerre számíthat.

Egyébként kellemesen emlékszünk vissza mi is a lezajlott időnyre; sok, nagyon sok igazán szép előadásban volt részünk és ezekért immár elfeledjük az apró hibákat, a néha feltűnő fegyelmetlenséget. Szívesen nézünk vissza, — és előre a jövőre! *Au revoir!*

—hm—

Pénteki levél.

Vasárnapi munkaszünet.

Amit a könyvek-könyve szerint törvényben hagyott meg maga az Uristen. És törvénybe iktatták azóta is, itt Magyarországon is. Az Uristen törvénye minden emberre szól, hogy azomban kikre szól a magyar törvény. azt nem tudom. Általában minden állam polgárra-e, vagy földművelőkre, lármás munkáju iparosokra, napszámos, mezői munkás, cselédemberre, kereskedőkre, közhivatalnokokra-e. ismétlem, nem tudom.

A gyakorlatból sem tűnik ki. Helyi szokás, vagy a cseléd tartó gazda, iparosmester, sokszor a konkurrencia, vagy a hivatalbéli főnök határozza meg.

Nekem nincsen vasárnapi munkaszünetem. Legalább délig nincsen. S mostan, hallván a kishivatalnokok mozgalmát a vasárnapi munkaszünet érdekében, kezdtem gondolkozni ezen. Szokásom szerint lassan persze, mert az én eszem általában igen nagyon lassan dolgozik. Nem röstellem bevallani. De én úgy gondolkozom éppen, lépésről-lépésre haladva a dolgokon, mint a paraszti emberek szoktak.

Hát így tündöttem ezen is. Vasárnap délelőtt volt éppen. Miért ülök én itt az irodában? Miért dolgozom én vasárnap délelőtt? Magam akarok-e, vagy kényszerítenek?

Magam nem akarok. És nem is kényszerítenek. Még csak szóval megmondva sincsen, hogy feljőjtek. Hanem hát dolgozik a principálisom is, dolgozik az egész irodaszemélyzet.

Miért? Közhivatalban az állam, vagy valamely sok személyből álló társaság parancsol. Az én principálisom egy ember, neki nem parancsol senki. A kereskedőt a konkurrens kényszeríti, hogy vasárnap is nyisson. Gyógytárakat éjjel is felzörgethetik, törvény van reá. A vasutakat sem lehet vasárnapra beállítani. Nekünk nincsen konkurrensünk, s a mi dolgunkat más nem végezheti. Aki vasárnap meg nem talál, megkeres az hétfőn. És meg is várhat hétfőig a dolgával. Hát miért dolgozunk mi mégis, vasárnap délelőtt, ami különben is a legjobb esetben sem több három

óránál. Sőt sokszor még három óra sincsen. Mert erre vonatkozólag is van egy hallgatóságos megegyezésünk, hogy ha nincsen dolog, akkor becsukjuk a boltot és hazamegyünk már tizenegy órakor. Igaz, hogy aztán én olyankor, ha nem is tévedek el, de mindenestre kifárad az eszem, olyan szokatlan, ismeretlen az utcák délelőtti képe, amit már idestova öt esztendeje nem ismerek, mintha valami álombéli vidékeken járnék.

Hanem végre is kitaláltam, miért dolgozunk. És roppant örvendeztem, hogy még sem vagyok egészen faeszű, rájöttem magam, anélkül, hogy mástól kelljen megkérdenem.

A cselédek miatt. És általában a külső, mezői munkás emberek miatt. Akiknek csak vasárnap van szabadulásuk, akkor végezhetik csak a hivatalos bajaikat.

És akkor valami boldog hiuság töltötte el a lelkemet. A jóság kicsi hiusága, hogy lám, én is teszek valami kicsit, sok kis emberért. És gondolkoztam rajta, hogy lám, ölám, milyen jók is a magyar urak. Emberszeretők, figyelmesek, nem népsanyargatók. Feláldozzuk a vasárnap délelőttiünket, mi nem munkaszünetelünk a nép, a szegény, együgyű nép kedvéért. Hogy vajjon aztán a nép hogyan veszi tőlünk ezt a — hiába is kerülgetem, más név nem illik rá — áldozatot, azt nem kerestem. Hanem megtudtam hirtelen.

Ugyanis jött egy asszony. Selyemszoknyás, selyemkeszkenős parasztasszony, a hóna alatt nagy kapcsos könyv, a könyvbe szoritva fonnyadt lavendula ág. Szélesen, tempósan jön befelé az ajtón, a tírpák parasztkor ünnepi mozdulataival. Ami tudvalévőleg egészen más, mint a hétköznapi. Olyan ósdi, hervadt lavendulaszagu szinte az is, mint a ruhájuk. Köszönt, kezét nyújt, előadja a dolgát, s én végzem sietve, mert hát zugnak már kint a harangok s én is szeretnék még templomba el menni. Az asszony ül előttem, nyomogatva az orrához a lavendulát.

— Hád vasárnap is tetszik dolgozni?

— Igen néni, — mondom föl sem nézve.

Az asszony hallgat egy darabig, aztán megint kezdi.

— Pedig az nágy vétek. De az urak nem bánják. Az urak nem hiszik az Istenkét se. Ázir háragszik osztán a népre. Bizony. Az urak vétkiért. Én nem kápnám vasárnap, ha nekem száz forintot is egy napra ádnának! Mert az vétek, áki vasárnap dolgozik!

Jaj! De szerettem volna a tenta tartót a fölséges nép fejéhez vágni!

HIREK.

Koronázási jubileum. Ámbátor nemzetünk politikai és közgazdasági viszonyai általános depressziót idéztek elő a közvélemény lelkületében, és sajnos „nem boldog a magyar“ még sem mult el a királyunk megkoronáztatásának 40 éves jubileuma nyomtalanul. Városunk valamennyi felekezetének templomában buzgó imádság szállott a királyok királyához, a magyarok királyának a boldogságáért. A róm. kath., az ev. ref., ág. ev., gör. kath. és izr. templomokban hálaadó isteni tiszteletek voltak, amelyeken a megye, a város, a helybeli katonai ezredek tisztikara és a többi hivatalos és erkölcsi testületek képvisellete is megjelent. A vallásos élet terénümaira való szoritkozása az ünnepnek természetes és stilszerű volt, mert a királyhűség és az uralkodó személye iránt bennünk élő szeretet csak is az istenházában nyilatkozhatott meg a legimpozánsabb formában. Az ez alkalommal elhangzott egyházi beszédek egyikét következő számunkban közöljük.

Uj név. Szabolcsvármegye törvényhatósága tárgyalás alá vette a községek neveinek a megállapítását. Első sorban valamennyi két szóból álló névnek egybe való iratását határozta el (pl. Nyir-Bogdány helyett Nyir-bogdány) Ezen kívül több községnek a nevet megváltoztatta, illetve jelzővel látta el. Hagyjának a neve ezután Érpatak lesz, Ib-

rony, Tét, Tura, Gelse, Mártonfalva, Mihálydi, Karász, Pilis községei névéhez, azzal összeírva felvette a Nyír szót is. Pthrygyből kimarad a th. Tiszapolgárnak a neve csak Polgár lesz. Veresmartot Szabolcsveresmartnak, nevezték el. Cserepeskenéziéket ezután Ujkenézén foglakni. Bercel, Nagyfalva, Kanyár, Agtelek, Bezdéd, Mogyorós községek nevét a Tisza szóval egészítették ki. A megállapítás ellen 15 nap alatt felelkezni lehet.

Kinevezés. Vas Imre nyirbátori kir. adóhivatali ellenőr, pénztárosra neveztetett ki.

A nyiregyházi kereskedőifjak egylete f. hó 30-án a Sóstón nyári táncmulatságot rendez, mely már az előjélekből itélve igen fényesen igazodik az élethez. A nyiregyházi kereskedőifjak is bejelentették részvételüket.

A kereskedők és gazdák köre a Testerházban már elfoglalta új helyiségét. A pazar kényelemmel berendezett, fényesen kivilágított helyiségek valóságos látványosságok számba mennek.

Községi takarékpénztár. Pár hónappal ezelőtt a községi takarékpénztár létesítésének előnyeit és hátrányait boncolgatták nálunk a szakértők és a lakosok egyaránt. Lassankint az érdeklődés elmúlt s most legfeljebb az eszme felvetője törli rajta a fejét, hogyan öltöztesse kedves gondolatait új köntösbe és mi módon hárítsa el a megvalósítását gátló akadályokat. Az eszme pedig nem marad el. Mutatja ezt az is, hogy a székesfőváros hosszas tárgyalások után kitudta vinni a kormánytól az engedélyezést, amely a főváros háztartásának deficitjét előre láthatólag nagy mértékben fogja kisebbiteni.

A Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület igazgató tanácsa f. hó 8-án Budapesten ülést tartott. Örömdetes tudomásul vették a kisvárdai és nyirbátori fiókok megalakítását s egyben a nemes ügy érdekében fáradozóknak köszönetet szavaztak.

Értesítés. A nyiregyházi róm. kath. iskolában a folyó tanévi évfárá vizsgák napoként délelőtt 9 órától 12-ig következő sorrendben tartatnak meg: június 24-én az I., 25-én a II., 26-án a III., 27-én a IV—VI. fiú és leányosztályokban. 27-án reggel 1/28 órákor hálaadó istentisztelet, ezt befejezőleg az iskola helyiségében évfárá ünnepély. Ezen vizsgák és évfárá ünnepélyre az igen tisztelt szülők és tanúgy barátok meghívotnak. Nyiregyházán, 1907. június 14-én. Az igazgatóság.

Galamblovászat. E hó 29-én a Sóstófürdőn egy kisebb társaság, — névszerint: Dr. Bodnár István, Békéssy Gyula, Kállay Emil, dr. Kállay Tamás, Lipthay Jenő, dr. Pilius István, Szomjas Gusztáv, gróf Waldech Frigyes és Rónay Jenő — galamblovó versenyt rendez. A versenyre szóló s az abban való részvételre jogosító meghívók egy részét már elküldte a rendezőség. A belépő-díj a közönség részére személyenként 2 korona lesz.

Választás. A helybeli ipartestület vezetősége, holnapra elnökválasztási közgyűlést hívott össze. Egyideűleg foglalkoznak a székház eladásának kérdésével is.

A dsiu—dsitzu. Hétfőn délután előkelő közönség hallgatta végig Kurakow Wladimir birkozómester előadását a dsiu—dsitzuról. Kézen vettek részt rajta, de ez a körülmény azt eredményezte, hogy az ott lévők mind jól láthatták a mesteri fogásokat és meggyőződhetek arról, hogy pusztán kézzel is lehet védekezni a megtámadtatás ellen.

Esküvő. Stark Ilona kisasszonnyal Weisz Ernő ur folyó hó 23-án tartja esküvőjét. Gratulálunk.

Nincs légvezeték. Egyik előfizetőnk közli velünk, hogy 2 1/2 hónappal ezelőtt bejelentette a helybeli posta és távirahivatalnál, hogy telefont akar lakásába bevezettetni. Ezen hosszú idő óta mindig azt hallja, hogy nincs légvezeték s így kérése ez idő szerint nem teljesíthető. Nem tudjuk, hol van a hiba, de az tény, hogy többen vannak olyanok, akiknek a neve fel van véve az áprilisi névsorba és ennek dacára telefonjuk még ma sincs. Felhívjuk erre a körülményre a posta és távirahivatalvezetőjének a figyelmét, aki több ízben tett már tanúságot arról, hogy megértette a kor szavát, mely szerint a posta és a közönség érdekei nem ellentétesek.

Uj hitelszövetkezet. Az országos központi hitelszövetkezet vezetőségének közleménye szerint a turai hitelszövetkezet belépett kötelékébe.

Évfárá vizsga. A nyiregyházi ev. ref. egyház napiskolájának évfárá istentisztelete f. hó 22-én reggel 8 órákor lesz. A nyilvános vizsgálatok a következő időben és sorrendben történnek meg: 24-én d. e. I. vegyes és II. leányosztály, 24-én d. u. III—IV. leányosztály, 25-én d. e. II—IV. fiúosztály. Ugy az évfárá és istentiszteletre, mint a közvizsgákra a szülőket és a tanúgy iránt érdeklődőket ezenel tisztelettel meghívom. Kelt Nyiregyházán, 1907. jun. 14. Szabó Pál igazgató-tanító.

Emlékkönyv. dr. Czirbus Géza sátorlajuhelyi főgimnáziumi tanár „I. Ferenc József király jubileuma” címmel remek nyelvezettel és nagy történelmi tudással írott művet adott ki és emlékül felajánlotta az 1907. évben érettségizett tanítványainak.

A rövidített távirati cím díja. Nálunk is emeltek panaszt a miatt hogy a sok előnyvel járó távirati cím rövidítésének igénybevételét gátolta azon körülmény, hogy az év elejéig visszamenőleg kellett a díjat fizetni. A O. M. K. E. javaslata folytán most a miniszter megengedte, hogy csak a megkezdett 1/4 év elejétől kell a díjakat fizetni. Az évi díj 40 korban állapított meg.

Rendőrök vizsgája. Szerdán délután megtartta be Wladimir a rendőrségnél elért eredményt. A közemberek is ügyesen mozogtak és bebizonyították, hogy nem csak megértették az önvédelmi fogások szükségességét, hanem meg is tanulták azokat. Önbizalmuk nőtt, ami a rendőri szolgálat sikerességének egyik főkélléke. A vizsgálat eredményéről a jelenlévők elismeréssel nyilatkoznak. A mester tanítványaival együtt, a nap emlékére le is fotografáltatta magát.

Ami nem helyes. A kisvasuton utazók gyakran tapasztalják, hogy a közönség a megállóknál a kocsit felé is száll le. Ez a körülmény szerencsétlenségeknek lehet az okozója. A héten is egy anya gyermekeivel a Károlyi-téren szállott le, természetesen a kicsiket maga előtt küldte, akiket egy bérkocsi agyongázolt volna, ha az uton járók el nem kapkodják őket a sebessen haladó fogat elől. Felhívjuk erre a körülményre úgy a vasut mint a rendőrség figyelmét.

Villámütés. Ma egy hete felhőszakadás számba menő zápor vonult el városunk felett. A villámütés egymást érte, de a városban azokat a villámütési és más vezetékek bevezették. A határban legelább 10 helyen ütött be a villám. Célul azonban álló fákat, kutyákat választott. Egyedül a kisteleki szőlőben gyújtotta fel a Gyurcsán András borházát. A rossz idő miatt a tűzoltók jubileumi mulatsága sem sikerült. A meghívottaknak a harmada sem ment ki az Erzsébetligetbe. De akik megjelentek a mulatságon, nem bánták meg, mert a 150-re tehető vendégsereg csaknem reggelig maradt együtt és kitűnően mulatott.

Uj posták. A Nyiregyháza Dombrád között létesített vasut mentén Rétközkegyház és Telektanya elnevezéssel f. hó 16-án posta ügynökség lép életbe.

Orvtámadás. Mozga József paszabi asztalosnak nem mindennapi kalandja támadt. Kutyái ugatására kiment az udvarára, ahol lesből valóságos golyózáporral fogadták. A forgópisztolyból eredő golyók ruháit is átjárták, de ő sértetlen maradt. A vizsgálat szerint egyik régi haragosát gyanítják a tett elkövetésével.

Pénzt vagy életet. Weiszkrón József helybeli lakost, a Buj és Paszab közötti uton, ezzel a régi, de gyakran felújított kivánsággal állította meg 3 paraszt legény. A megrémült ember megadta át 1 korona 20 fillérjét. A jómadár azonban, nehogy utánok leselkedjen, ráadásul úgy megverték, hogy eszméletlenül rogyott össze. A csendőrség erélyesen nyomoz és már is fontos adatoknak jutott a birtokába.

Árlejtés. A kisvárdai királyhelmezi és a nyiregyházi—nyirbátori törvényhatósági utak burkolatának helyreállítására, az alispáni hivatal f. hó 28-án árlejtést tart.

Halálos szerencsétlenség. Hámornyik István helybeli Dankótanyai lakos és neje kapálással foglalkoztak, mely idő alatt a gyermekeikre nagyanyjuk vigyázott. Egy őrizetlen pillanatban azonban az egy és fél éves András fejével a kut mellett levő dézsába esett, melyben alig volt egy arasznyi víz és abba belefullt. Mire a szülők a szerencsétlenséget észrevették, a gyermek már halott volt.

Uj találmány. A Szabadalmi Értesítőben olvassuk a következő bejelentést: Seh 1414 Schwarcz Jakab gazdasz Nyirvaja. Léghűtéssel bíró cefrezőgép, egy cefrekádban egymássalöltt elrendezett, több ferde hűtő felülettel, melyekre a cefre egymás után folyik alá, mi mellett ex hausztorral még hűtő hatást létesítünk.

Szives figyelmébe! Vrabcz Andor órá- és ékszerész üzlete és órajavitó műhelye Iskola-utca 8. szám alatt van.

Öngyilkosság. Kolit Péter pthrygyi mézszáros tegnap előtt agyonlötöte magát. Levelet nem hagyott hátra s így tettének biztos okát tudni nem lehet. A jóra való fiatal embert az egész község sajnálja.

Tömeges lopás. Pár nap alatt a Szarvas-utcán 5 udvarról baromfiakat és más könnyen mozdítható tárgyakat loptak. Ezen kívül 4 udvaron vették észre járásukat, ahonnan a támadt zajra elmenekültek. A tett elkövetésével cigányokat gyanúsítanak.

Védekezés a gümőkór ellen. Szabolcsmegyeben is gyakran észlelték a tehenek között a gümőkór elterjedését, amelyekről az az emberekre ragadhat át. A közegészségügy javítására nálunk is kedvezően foghatni, hogy Darányi Ignác miniszter elfogadta a nemzetközi állatorvosi kongresszusnak azt a fölterjesztését, hogy a töggyümőkört irtassa. Ugyanis a beteg tehenek tejének nyers állapotban való fogyasztása az emberek egészségére ártalmas s az alapos ellenőrzés lehetetlen. A miniszter segítségben részesíti azokat a kisgazdákat, a kiknek tehene gümőkóros. Azonkívül a miniszter olyan intézkedéseket tervez, hogy a kisgazdák tenyészmárha állományában a betegséget fölismerjék.

Tűz. Kállósejében a Kállay András tanyáján tűz támadt, amely azonban a lakosság emberfeletti védekezése következtében csakis melléképületeket hamvasztott el.

Verokedés. Nagykállóból írják lapunknak, hogy ott tegnapelőtt Berecki András és Kis Sándor gazdálkodókat orozva megtámadták és veszélyesen összeverték. A vizsgálat folyik.

Zeneészeti kongresszus. A magyarországi zeneművészek, zeneírók, zenetanárok és hangszerkészítők jövő hó 5, 6 és 7-én Pécsen kongresszust tartanak. Az előkészítő Bizottság mintegy száz tagból áll és benne van Sereghy Elemér a Budapest VIII. ker. zeneconservatórium igazgatója, lapunk kitűnő munkatársa is, aki a szervezésben tevékeny részt vesz.

Öngyilkos örült. Erdélyi Jánosné mogyorósi származású elmebeteg nő, tegnapelőtt a lipótmezei örültekházában egy ablakot beütött és az üvegcserépekkel a nyakát átvágta. A szerencsétlen asszonyt az orvosi segítség sem tudta megmenteni.

Elragadt ló. Kulcsár Károly helybeli lakos lova tegnap a debreceni utcán elragadt és örült vágatással jött a piac felé. Kulcsár szerencsésen leugrott a taligáról. A lovat a piacz közelében elfogták s ezzel elejét vették a nagyobb szerencsétlenségnek.

Gondnokság alá való helyezések. Domokos András kállósejéni gazdálkodó, Szabó János nyiregyházi iparos és Széplaky Sándor balványi kisgazda gondnokság alá helyeztetett.

Szent Antal tolvaja. Vajdahyadon elfogtak egy templomosztogatót, aki magát Német Lajosnak mondta be, állítását azonban bizonyítani nem tudja. A jó madár az ország minden részében követett el lopásokat. Előszerezetettel dézsmálta meg a templomok perselyeit is. Működéséről rendszeres jegyzéket vezetett, melyből kitűnik, hogy Nyiregyházán is járt és a róm. kath. templomban egy uriaszontól 10 koronát lopott el. Nagyenyeden, Erzsébetvárosban, Gyulán, Medgyesen, Tövisen, Gyulafehérváron, Alvincen, Szászsebesen több sikert ért el, mert ott mindent a Szent Antal perselyét is kézhez kerítette. Dicstelen szereplésének Vajdahyadon egy rendőrt vezetett véget.

Bérbeadás. Tiszabüd község vadászterületet f. hó 16-án adja ki bérbe.

Magyar név. Klein Mór kisvárdai illetőségű budapesti kereskedő vezetéknevét Kereskekre magyarosította.

A szentképekkel és házi áldásokkal való házalás eltűlése. Sok panaszra adott már okot a szentképekkel és az u. n. házi áldásokkal való házalás, amelyekkel utazó ügynökök csapják be rendszerint a tudatlan falusi népet. A kereskedelmi miniszter nemrég rendeletet intézett valamennyitörvényhatósághoz, melyben felhívja figyelmüket arra, hogy ezek a szentképek és német gyártmányú házi áldások sem művészeti, sem oly háziipari termékeknek nem tekinthetők, melyekre a megrendelésgyűjtő meg van engedve. Utasítja ezért a törvényhatóságokat, hogy a szóban levő és a nép tudatlanabb elemeinek megszállásának járójáró nem engedett megrendelésgyűjtés eseteiben a törvény teljes szigorával járjanak el.

Középiskolai Tanári Névkönyv. Nemcsak a szakember, hanem az iskolák vi zonyai körül tájékozódni kívánó közönség is igen jó hasznát veheti Kalmár Elek löcsei gimn. igazgató ily című könyvének, mely épen most jelent meg igen csinos és kényelmes kiállításban. Kalmár nemcsak az összes gimnáziumok, reáliskolák és felsőbb leányiskolák tanárainak névsorát és adatait közli, hanem minden intézetnél följegyzi, van-e deákasztala, internátusa, és mi ezeknek a havi díja, mennyi kedvezményt adtak bennök s mennyi intézeti ösztöndíj, vagy más segítség támogatta a tanulókat. Tájékoztatót azonkívül az összes különféle közép- és felsőbb-leányiskolai tanár-, illetőleg tanítónő képző intézetekről, ezek vizsgáló bizottságairól, melyek sehol így összeállítva nincsenek. Hasonlóképp nincsenek máshol közölve a felekezeti gimnáziumok tanárainak újabb nyújtott fizetés-kiegészítések kimutatásai, csak e névkönyvben. A nagy lelkiismeretességgel összeállított könyv 2 K 80 f bolti áron megrendelhető a szerzőnél Löcsén, vagy bármely könyv kereskedőnél.

Erdekes látvány. A The Royal Bio Co tudvalevőleg mozgófényképeket mutat be városunkban. Ez a minden részében modern vállalat meghívta a sajtó képviselőit és bemutatta a vetítésre szolgáló sajátos gépeket és felszereléseket. Saját meggyőződésünk alapján is melegen ajánljuk a vállalatot a közönség figyelmébe.

Nemzetközi Sütő-, Cukrász és rokonipari kiállítás Budapest 1907. A május 28-án megnyitott Nemzetközi Sütő-, Cukrász és rokonipari kiállítás, amely úgy nagyság, mint minőség tekintetében messze tulszárnyalja a kontinens eddigi összes szakkiallításait, minden tekintetben megfelel a hozzáfűződött várakozásoknak. A kiállítás nagy vonzerővel bír a közönség mindeu rétegére, amelynek legjobb bizonyítéka a kiállítás nagy látogatottsága. Nemcsak a szakemberek, de a laikus közönség is nagy érdeklődéssel nézni az egyes csoportokat és és osztályokat, amelynek nemcsak tanulságos de egyszersmind szórakoztató módon mutatják be a t. a fokozatos fejlődést és magas fokot, amelyen a hazai sütő- és cukrászipar van. Képviselve van ezen a kiállításon a mindennapi kenyértől kezdve a legfinomabb cukrászsüteményig minden, ami csak ezen igazán fontos iparágához tartozik. Cukrozott gyümölcs, csokoládé minden elképzelhető formában és feldolgozásban, a legkülömbözőbb bonbonok és melléktermények, nem is szólva a nagy aranyu malomiparról amely igazán szép, érdekes és ami a fő, szemléltető módon van bemutatva, kezdve az őrlőkövektől a különböző vízi- és szelmalmokon át egész a mai hatalmas gőzmalomig. Különös érdekessége a kiállításnak a működésben lévő legmodernebb berendezésű sütőkemencék és a katonai tábortábori kemencék, amelyekben állandóan a közönség szemeláttára készül a friss profund. A külföld érdeklődését legjobban bizonyítja hogy eddig Oroszországból, Dánából, Svéd- és Angolországból, ugyszintén Ausztriából számosan keresték fel a kiállítást és annak tüzetes tanulmányozása után legnagyobb meglepetésünknak adtak kifejezést. Azon vidékiek, a kik csoportosan óhajtkák a kiállítást megtekinteni és ezen óhajukat az igazgatósággal kellő időben közlik, kedvezményes vasuti jegy váltáshoz szükséges igazolványt kapnak.

Orvosi körökben már régismert tény, hogy a *Ferencz József keserűviz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházat, a hol is a legújabb hazai férfi gyapju szövetek valamint a legdivatósabb női costumöknek való kelmék kaphatók.

CSARNOK.

A NAPSUGÁR.

— Manuello. —

Ifjú:

*Kis lányka mondd,
Miért e gond?
Mi bánat ért?
Az Istenért.
Mondd el nekem!
A szerelem
Eloszlat bút,
Felhőt, borut.*

Leány:

*A bús regét,
Szép ifju halld,
Mi engem ért
Csodás kaland!
Nos halld tehát
Szám bánatát!*

* * *

*Alig jö fel
A napsugár,
Bókot lövel
A földre már
A fényes ár.*

*Tekintete
A földre száll,
Engelg vele
Minden fűszál
Mind rája vár.*

*S a lomb mögött
E rózsá itt
Mi büszke lett,
Hogy rá kacsint
A nap megint.*

*Örül nagyon
S a szirmait
A hány vagyon,
Kibontja mind,
S feléje int.*

*Oh jöjj tehát
Karomba le,
Kéj vár reád,
S gyönyör heve,
Nos jöjj ide.*

*Így leste őt
S a nap leszállt.
Sietve jött
A rózsafút
Ötelní át.*

*S a mint a nap
Kacérkodott,
A lomb alatt
Termek legott,
S nem lettem ott.*

*A szép sugár
Virágomat
Elhagyta már
Árván maradt
Egy perc alatt.*

*S a szirmait
Bevonta már,
Hogy nem kacsint
Rá a sugár,
A csapodár.*

*S elhervada
A rózsá lásd,
Mert látta a
Hűtlen sugárt,
Ölve mást.*

*Ez hát a bí,
Ez bánt szívem!
Hogy az ifjú
Ily hűtlen
Lesz én velem.*

Ifjú:

*Bohó leány,
Szíved talán
Ez vérezi?
De lesz-e ki
Sebedre majd
Gyógyírt hozand,
Ha karjaid
Bezáród, mint
E rózsá itt
A szirmait?*

Fordította: Asmadai.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Szélhajtó és gőresesillapító Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő házszer
Egy üveg ára 1 korona.
Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér
— nem küldetik.
Megrendelhető: JULIUS BITTNER gyógyszerháza,
Gloggnitz (Nied.-Oest).

Árverési hirdetmény.

A nyiregyházi „Korona” épületben levő zálogkölesön intézet helyiségében folyó évi július hó 10-én délután 3 órakor a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany, ezüst s egyéb ingó zálogtárgyak hivatalos közeg közbenjöttével nyilvános árverés útján el fognak adni.

Miről ugy az érdekelt elzálogosítókl mint az árverésen résztvenni kívánók ezze, értesittetnek.

Nyiregyháza, 1907. június hó 10.

Práger Károly,
zálogkölesön intézet tulajdonos.



ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerli **gőzcséplőkészletek,** ugyszintén **magánjárók (uti-mozdonyok)** cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzék mindennemű gazdasági gépekről!

Lokomobilok, gőzcséplőgépek, benzinmotorok, aratógépek, talajmivelő eszközök, teljes malomberendezések, stb. stb.

kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.



MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.



A magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, BUDAPEST.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb
butoráruháza

Nyiregyházán a Törvényszék mellett.

Raktaron tartok a legmodernebb stíli ebédlő és háló szobákat saját készítményü kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garniturákat a legujabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Goddam! Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszemser.



Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér 6 db 1 K. postán,
20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszerárában, valamint orvosser-drogériákban stb.

Nábrádon (Szatmármegye) ca 1500 hold területű jó minőségű birtok haszonbérbe adandó. A bérlet átvehető azonnal vagy 1908. január 1-én. Bővebb felvilágosítást Dr. Hunwald Izidor fehérgyarmati ügyvéd ad.

Telefon 90.

Szőlőpermetezők, jégsekreányek, fagyaltgépek, coralpiros főzőedények, Pudding és más formák, házi vajköpülő gépek szabott árak mellett beszerezhetők

Wirtschaftler Ármin

vas- és szerszámáru kereskedésében

Nyiregyháza.

Gazdasági cikkek és konyhaberendezések nagy választékban.

**Tavaszi
ujdonságok**

u. m.: **Blousok, fekete és színes napernyők**, harisnyák, keztük, csipkék, szallagok, uri és női fehérműek, nyakkendők, zsebkendők, övek, ridikülök, ruhadiszek és hozzávalók jutányos szabott árak mellett kaphatók:

Stern Sándor

uri és női divatáru üzletében

NYIREGYHÁZÁN

Pazonyi-utca 2. szám.

Köszén, pirszen, faszén nagyban és kicsinyben.

**Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár**

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új **Viktoria** sorvető és legjobb műtrágyaszóró gépeit váltó kerekek nélkül, répa, szecsavágóit és gőzcséplő gépeit.

Megvételre keresek

jól repülő közönséges parlagi
(mezei) galambokat.

Rónay Jenő Nyiregyháza.

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert
szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIO”



(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

KOHN SAMU

szobafestő és mázoló

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Elvállal minden e szakma-
beli épület, templom, szoba,
fa és vasnemű szakszerű
festését és mázolását a leg-
egyszerűbb valamint legdi-
szesebb kivitelben.

Különleges faerezések.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban

legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

FÜHRER ZSIGMOND FIAINAL

Nyiregyházán,

Vármegeház-utca 5-ödik szám.

Szolyvai gyógyviz

Elsőrendű szakférfiak vegyelmezése alapján
lithion tartalmánál fogva kiváló hatású
köszvény, vese, hólyagbajoknál,
úgyisintén gyomor, torok, tüdő, gégebántal-
maknál. Eredeti tulajdonságát éveken át meg-
tartja a palackokban.

**Vasmentes. Könnyen emészthető. Csira-
mentes. Borral igen üdítő ital.**

Megrendelhető:

Uradalmi ásványvizek bérleténél.
Szolyván. (Bereg.) Telefon 42—55.

Kapható minden fűszer és ásvány-
vizkereskedésben.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

171/1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi
LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a budapesti ker. váltó s kir.
törvényszék 1907. évi 36734 és 45591 számú
végzés következtében Dr. Matonótczky Pál
ügyvéd által képviselt kereskedők és ipa-
rosok cég javára Blitez Lajos ellen 630 ko-
rona s j. erejéig foganatosított kielégítési
végrehajtás útján lefoglalt és 1502 koronára
becsült különféle házibutorok és több darab
varrógépből álló ingóságok nyilvános árve-
résen eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. járásbíró-
ságnak V. 115 és 141/907. számú végzése
folytán 630 kor. tőkekövetelés, és pedig 315
k.-nak 1907. feb. 1. 315 kor. ennek 1907.
évi április hó 1 napjától járó 6% kamatai
és eddig összesen 147 kor. 60 fillérben bí-
róilag már megállapított s jelen árverés
kitűzésért 1 kor. 80 fill. felszámított költsé-
gek erejéig Tiszapolgáron alperes lakásán
leendő eszközzésére 1907. évi június hó 17.
napján délelőtti 12 órája határidőül kitűze-
tik és ahhoz a venni szándékozók oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett
ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108.
§-a értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak
adatni.

Kelt Tiszalökön, 1907. évi jun. hó 2.

Szücsy Béla,
kir. bírósági végrehajtó.

Új találmány!

Hazai ipar!

Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.

Telefon 125. sz.

Alapított 1869. évben.

Telefon 125. sz.



Tengely nélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő
szerkezettel.

Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen ujonnan
átalakítok darabonként 14 koronáért. **Ekék s egyéb gazdasági eszközök és
gépek javítása, valamint ujonnan a legjutányosabb árakon. Fúrott kutak építése**
bármilyen kaliberű csövekkel.

Erő és kézi szivattyúk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelem-
mel eszközölöm. Kívánatra költségvetéssel készséggel szolgálok.

Szilágyi Mihály ekegyára és fúrott kut építési vállalata
Nyiregyházán.

VADNAI BÉLA

fényképészeti, festészeti és
fényképnagyítási műterme

NYIREGYHÁZA, (Iskola-utca 3.)

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **műtermem átalakítva és tel-
jesen ujonnan berendezve** a mai kor igényeinek megfelelőleg megnyitottam, így képes vagyok a
legmesszebb menő igényeket is teljesen kielégíteni, miért is a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogását
továbbra is kérve maradok

Mély tisztelettel

VADNAI BÉLA fényképész.

**Nyiregyházi Göztéglagyár
Részvénytársaság.**

* Városi iroda: Városház-utca 7. szám. *

Ajánlja kitünő minőségű:

géppel gyártott tégláit,
géppel gyártott váloga-
tott tégláit, kézzel gyár-
tott tégláit.

Helybeli megrendelések házhoz szál-
littatnak.

Rheuma

A legegyszerűbb és legjobb
gyógyítású kénés hévfor-
rás. az egész kontinensen
szükséglet szerint mérsé-
kelve, (38-40 C° fok) hév-
vízzel 6 tükörben és 15 por-
cellánkádban

Köszvény

Stubnya fürdő

t. f. m. 518 mtr. t. f. m. Gyógyszertár, vonat
posta és távirat állomás helyben.

Budapest-Ruttkai fővonalon.

Javalatok izületi és izomrheuma meghülésnése-
l, ischias, köszvény, neuralgia (idegbántalmak),
női bajok és bőrbetegségek esetében, Ekczema,
Prurigo, Psoriasis. **Egész éven át nyitva.**
Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, percellán-
kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kúrák, vill. nyozás,
massage, uszoda és hidegvíz gyógykezelés. Pompás fekvés,
fenyő erdők közepette, elterülve a Tátrahegység egyik re-
mek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint légyógy-
hely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb
kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját
fürdőzenekar. lawn — tennis. Állandó előkelő uri közön-
séggel.

Fürdőorvosok: Dr. Csiky János. Tauffer tanár segédorvosa,
fürdőorvos, Bollemán János dr. megyei tb főorvos, Jakobovits
Mór dr., Dr. Lencsés János járásorvos.

Előidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól
50% engedmény.

Magaslati
gyógyhely

Képes prospektussal és
felvilágosítással díjmentesen
szolgál az

Hidegvíz
gyógyintézet

Igazgatóság.

The Royal Bio Co

a városi színházban.

Ma szombaton f. hó 15-én este 8 órakor

nagy megnyitó előadás!!

The Royal Bio Co a legnagyobb és legteljesebb, kitüntetett mozgófénykép vállalat.

Előadásai 2 1/2 óráig tartanak.

Műsorból kiemelendő:

A spanyol csempész kutyák.

Amerikai apachok

A Korza leánya

drámai életkép Korsica szigetéről.

A Svájc télen.

A festő álma (színes).

A carabossai boszorkány vagy a megmérgezett tör.
Preton rege színezve.

Minden kép zenekísérettel.

Pénztárnyitás: d. u. 3-5-ig és este 7 órától.

Eladó birtok.

Nyiregyháza város határának tö-
szomszédságában, a várostól félórányira,
a kisvasut közvetlen közelében egy 290
holdas kitünő karban levő birtok par-
cellázva eladó. Részletes felvilágosítás-
sal dr. Pilisy István és dr. Fráter Ernő
nyiregyházi ügyvédek irodája minden
érdeklődőnek készséggel szolgál.

7066-1907. Tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nyiregyházi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság közhírró teszi, hogy a
nyiregyházi takarékpénztár egyesület végre-
hajtónak özv. Oláh Pálné szül. Szabó Zsu-
zsanna végrehajtást szenvedett ellen 320 ko-
rona tőke, ennek 1905. évi május hó 30. nap-
jától folyó 8% kamatai és 91 korona 56 fillér-
ben eddig megállapított és a még felmerülő
költségek behajtása iránt folyó végrehajtási
ügyben az ezen kir. törvényszék területén
fekvő nyiregyházi 6060 sz. betétben A 1
sor, 2710 hrsz. a. foglalt ház és udvarból álló
ingatlan 1520 kor. becsértékben a nyiregy-
házi takarékpénztár egyesület utóajánlata
után az 1907. július hó 20-án d. e. 10 órakor
ezen kir. törvényszék árverelő helyiségében
megtartandó nyilvános árverésen de csakis
az 1800 kor. utóajánlati áron felül el fog adatni,
ha ezen összegnél magasabb ajánlat nem té-
tetnek, 1800 korona vételár mellett a nyir-
egyházi takarékpénztár egyesület vevő javára
fog leütni.

Az árverési feltételek a következőleg
állapítottak meg.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.
2. Bánompénz a becsár 10%-a.

Kelt Nyiregyháza, a kir. tszék mint tkvi
hatóságnál 1907. évi június 7 én.

Borbély, kir. it. táblai bíró.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárúsítása egész Szabolcsmegyére.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlő-
permetezőket két szóróval
egy közönséges és egy sza-
badalmazott „habszóróval”.

Ugyszintén eredeti
Vermorel permetezőt
is, legolcsóbb áron, esetleg
megegyezés szerint

részletfizetés

mellett bocsátom a vevőkö-
zönség rendelkezésére, vala-
mint mindennemű a legjobb
fajú **rafia háncs és kék-**

követ legolcsóbb áron árusítom.

Wassermann Sámuel

Tisztelettel

Nyiregyháza, Zöldség-tér 2.

Videki megrendelések pontosan és azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.



Hirdetések

jutányosan felvétet-
nek a kiadóhivatal-
ban.



Telefon 140.

Telefon 140.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papirkeres-
kedése és könyvkötészete

Nyiregyháza, Városház-épület.

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hi-
vatalos, kereskedelmi, gazdasági és
mágnjellegetű nyomtatványok izléses
és szakszerű elkészítését gyorsan és
jutányos árszámítással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az élet-
ben szükséges nyomtatványokat, író-
papírt és más irodai kellekeket.